

RUMUZ GENÇ BAKIŞ

ADI SOYADI Büşra KARATAŞ ve Oğuzcan İLHAN

HUKUKÇU KİMLİĞİ İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Öğrencileri

GÖREV YERİ

İLETİŞİM BİLGİSİ Büşra Karataş: Adres; Dumlupınar Mahallesi
Menderes Caddesi Bozcalar Apartmanı no.12 Merkez/Afyonkarahisar
Telefon;0505 635 79 80 e-mail; bsrkaratas@gmail.com Oğuzcan İlhan:
Adres; Kalıcı Konutlar 3.Bölge 17.ada fs no.6 Merkez/ Düzce Telefon;
0542 737 76 66 e-mail; oguzcan_ilhan_10@hotmail.com

AVUKATLIK MESLEĞİNİN ETKİNLİĞİ İÇİN GENÇ BAKIŞ

Tarihin en eski çağlarından beri toplumda hak ve adalet kavramı her zaman var olmuştur. Bu kavramlar beraberinde adil olanı yani adaleti savunanı da ortaya çıkarmıştır. Savunma mesleğinin tarihi eski Yunan ve Roma'ya kadar uzanır.Modern çağımıza kadar gelen bu savunma ve adalet elçiliği her dönemde toplumun üzerinde saygınlığı olan bir meslek olarak görülmüştür. Fakat modern çağ anlayışının getirdiği yoğun ideoloji savaşlarıyla birlikte toplumların giderek bölünmesi sanayileşme, köle ticareti gibi birçok kapitalist anlayışla birlikte insan onurunun giderek yok olduğu bir düşünce sistemi gelişmiş ve hak,adalet gibi kavramlar giderek önemini yitirmiş bu yüzden toplumun hukukçulara olan güvenleri bu kavramlara verilen değerlerle birlikte darbe almıştır. Avukat; resmi tanımla bireylerin birbirleriyle ve devletle ilişkilerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklarda hukuk bilgisine başvuru ve bireyleri ilgili yerlerde, özellikle mahkemelerde temsil eden ve kanunlara uygun şekilde haklarını savunan kişidir. Ancak avukatlık salt hukuki bilgiyi aktaran kişi olmayıp içinde insanlığı, değerleri, duruşları barındıran sadece yasalarla sınırları çizilemeyecek kadar kutsal bir meslektir. Adalet sisteminin saygınlığı adalet sisteminin sağlayan idareye halk tarafından güvenilmesi noktasında iki tarafın ortasında kilit noktada avukatlar bulunmaktadır. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 3. Maddesinde ‘Avukat, mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür.’ Denilmesiyle söylemek istediğimiz net bir şekilde gösterilmiştir.Avukatlar normların üstünde akademik ve karşıdakileri etkileyebilecek zihinsel yeteneğe sahip olmalı olaylar ve hukukun genel ilkeleri arasında ilişkiyi kurabilmeli,somut olayların çözümüne kendinden bir şeyler katıp daha da ötesinde insanların sorunlarına çözüm üretebilmeli ve insanlara değer katmalıdır. ‘Avukatlık devlet ile vatandaşın arasında bir adalet köprüsüdür.’ Bu köprüünün temellerinin sağlam ve güvenilir olması şarttır.Günümüzde ise avukatlık mesleğine duyulan algı saygınlıkla beraber güvensizliği aralamaktadır.Bu da mesleğimizin en büyük sorununu teşkil etmekte mesleğimizin etkinliğini azaltmaktadır.Bu perspektiften baktığımızda toplum üzerindeki algıyı değiştirmek önem arz eder.Fakat bizler hukukun farklı kollarında görevlerimiz sırasında bile çatışma yaşarken bu algıyı toplum üzerinde değiştirmek büyük bir çaba isteyecektir.Bu yüzden ilk önce mesleğin kendi içindeki sorunları halletmeli mesleğin saygın duruşunu ve etkinliğini arttırmalıyız.Bu aşamada mesleğin hem teorideki hem de uygulamadaki sorunları karşımıza çıkar.Avukatlık mesleği zaten kendi içinde yoğun çaba ve enerji isteyen bir meslektir.Günümüzde mesleğimizin vermiş olduğu yoğun stresle beraber birçok kurum ve kuruluşta karşımıza çıkan sorunlar meslekteki enerjimizi azaltmakta ve verimini düşürmektedir.

En büyük sıkıntı usülsüzlük ve hiyerarşide karşımıza çıkar. Buna en basit fakat avukatlık mesleğinin saygınlığı açısından önem arz eden örnek duruşma salonlarında hakim ve savcıların avukatlara karşı tutum ve davranışlarıdır. Duruşma esnasında hakimin yada savcının herhangi bir üstünlüğü olmamasına rağmen gelenek haline gelmiş alışkanlıklar sürüp gitmekte, hakimler geldiğinde adeta ilkokul sıralarındaymışcasına ayağa kalkmak zorunda olan ve hakimin otur demesiyle yerine oturan tabiri caizse hal ve davranışları dahi hakimin takdirine bırakılan avukatlar hakimler karşısında saygınlığını yitirmişlerdir. Protokol kurallarına göre başsavcı ile baro başkanının aynı statüde olması da avukatların duruşma esnasında kendi hareketlerine kendileri karar vermesi gereken bir konumda olduğunu gösterir.

Konuyu birde silahların eşitliği prensibi hususundan ele alacak olursak silahların eşitliği bir yargılamada iddia eden taraf ve savunan tarafa eşit imkanların tanınması anlamına gelen evrensel hukuk ilkesidir; fakat Türkiye’de bu prensibin uygulandığını söylemek mümkün değildir. Dikkat edilirse ceza yargılamasında iddia makamının savunmadan yüksekte ve karar mercii ile aynı kürsüde sanki mahkeme heyetinin bir parçası gibi konumlandırıldığı hukuk sistemlerinde silahların eşitliği prensibinin uygulanmadığının açık ve net sonucuna varılır. Uygulamada bu soruna ‘Marangoz hatası’ ismi verilir. Marangoz hatası ile kastedilen mahkemelerde yargılama sürecinde iddia makamı savcı hakimin yanında yer alırken avukatların daha aşağıda yer alması herşeyden önce görüntü olarak adalet sistemine aykırıdır. İsviçre’deki uygulamalarda olduğu gibi savcının da avukatın da hakimin karşısında ve karar makamına karşı eşit şartlarda ve mesafede olması gerekir. Marangoz hatası konusunda baro seminerleri sonucu İsviçre’de düzenlenen geziler de herkesin bildiği ‘bisiklet hırsızlığı davası’ örnek teşkil eder. Savcı ve avukatın karşılıklı ve eşit durumda anlaşması gereken eğer anlaşamazlarsa karar mercii hakimin karar vereceğini uygulama ile gösterir. Marangoz hatası avukatların etkinliğini azaltmaktadır. Mahkeme tarafından bir dengenin kurulması ve bu dengenin korunması lazımdır. Avukatlık mesleğinin etkinliği ve adil yargılama süreci konusunda dayanağını Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nden alan bu prensip çok önemlidir. Öncelikle hakimlerin avukalara protokol üstünlüğü olmadığını uygulamaya dökmeliyiz. Yine duruşma sırasında ve hatta müvekkilinin yanında hakimler tarafından avukatların azarlanması mesleğimizin saygınlığı ile bağdaşmamaktadır. Yasal olarak bulunmayan fakat zamanla oluşan hakimin avukata üstünlüğü algısı yıkılmalıdır.

Avukatlık mesleğinin etkinleştirilmesi açısından savcılar karşısındaki durumlarının yükselmesi gerekir. Güncel bir konudan bu olaya yaklaşırsak; merhum Savcımız Mehmet Selim Kiraz’ın şehit edilmesi hepimizin kaybı olmasına rağmen bu vahim

olay sonrasında cezanın avukatlara kesilmesi ve artık adliyelere girişte böyle kutsal bir görevin mensuplarının aranması bu mesleğin saygınlığına ve etkinliğine yakışmamaktadır. Bu konuda Türkiye Barolar Birliği Başkanı sayın Feyzioğlu'nun 5 Nisan Avukatlar Günü'nde yaptığı konuşma incelenmeli ve çok dikkate alınmalıdır. Avukatlık mesleğinin etkinliği açısından bu durum hukuk kurallarınca en uygun karara bağlanmalıdır.

Türk adalet sisteminde iç içe geçmiş sistemden vazgeçilmeli ve Avrupa'daki adliye ve mahkeme salonları ayrımı yapılmalıdır. İddia makamı olan savcılar adliye ile iç içe mahkemeler ve hakimler ile hep bir aradadır. Bunun yerine Avrupa'daki gibi iddia makamı olan savcılarda savunma makamı olan avukatlar gibi mahkeme salonuna dışarıdan gelmeleri ve ev sahibi olmamalıdır. Bir hata da binaları ayırmak konusuna bile gelmeden önce adliyeler içerisinde savcıların özel makam odaları var iken avukatlar bekleme odalarında hizmet vermek durumunda kalmalarıdır. Bu sadece silahların eşitliği prensibine aykırı değil eşit yargılanma hakkına da aykırıdır. Bu konuların düzeltilmesi avukatlık mesleğinin etkinliği açısından öncelikli öneme sahiptir.

Konumuz ile ilgili daha somut olmak gerekirse avukatlık mesleğinin etkinliği demek yargı reformu ile adalet örgütünün etkinleştirilmesi demektir. Avukatlık mesleğinin etkinliğinin artması yargının bağımsızlığının, etkinliğinin, verimliliğinin ve kalitesinin artması, halkla ilişkilerinin geliştirilmesi, halk arasında güvenin sağlanmasıdır. Adalet erişiminin daha kolay hale gelmesidir. Adalet sisteminin hızlanması ve adaletin hızlı gerçekleşmesiyle sistemin daha güvenli şekilde işlemesi de bu hususta önem arz eder; 'gecikmiş adalet, adalet değildir.' Yargı reformu öncelikle avukatlara daha güvenli ve daha refah içinde çalışma ortamı sağlamalıdır. Çünkü avukatlık mesleği yapısı gereği toplumun sorunlarının çözüleceği, toplumun adalet duygusuyla huzur bulacağı meslektir. Diğer meslek dallarında veya hayatın bir safhasında bir sorun meydana geldiğinde çözüm mercii olan bir meslektir. Böyle sınır ucu bir noktada bulunmasına rağmen idare tarafından yeterli güveni, halk tarafından ise yeterli saygıyı görmemektedir. Avukatların karakollardaki, cezaevlerindeki, icra dairelerindeki, kamu görevlileri karşısındaki gördüğü muameleden sonra adliye girişlerinde maruz kaldıkları tavırda meseleğe saygı çerçevesinde tekrar düzenlenmelidir. Avukatın kimliğini kullanarak işlem yapılmak istenmesi üzerine

açılan davada Yargıtay 4.Hukuk Dairesi 2009/12689 esas 2010/8574 karar sayılı 13.07.2010 tarihli kararı ile avukatı bulmuş ve ilgili tarafa manevi tazminat yaptırımına bağlamıştır. Yargıtay 4.Hukuk Dairesi'nin verdiği bu karar avukatlık mesleğinin etkinliğini arttırmak için görmesi gereken saygı konusunda emsal teşkil etmesi gerekecek kadar önemlidir. Bu karar sıradan bir karar değil, çok önemli bir karardır.

Yine başka bir husus ise avukatlarımızın güvenliğinin sağlanamamasıdır. Duruşmalarda ve genel olarak yargılama boyunca avukatların savcıların karşısında söz hakkı bulunmayan bir durumda olması gibi ceza avukatlarının da bir savcıya göre çok az korunduğu ve daha az güvenle görevini yapmak durumunda olduğu bir gerçektir. Yargılama süresince karşı tarafın müvekkil ve müvekkil yakınları tarafından darp edilen, tehditlere mağruz kalan birçok avukat bulunmaktadır. En azından ceza hukuku alanına giren davalarda avukatların bu sancılı süreçte can ve mal güvenliği korunmalı bu bağlamda güvenlik önlemleri alınmalıdır. Avukatlık Kanunu'nun 57.maddesinde: 'Görev sırasında veya yaptığı görevden dolayı avukata karşı işlenen suçlar hakkında, bu suçların hakimlere karşı işlenmesine ilişkin hükümler uygulanır.' Denilmek suretiyle avukatlara karşı işlenen suçların yargılanması kapsamı sabitlenmiştir. Bu yargılama kapsamı dar bir çerçeve içinde tutulmuştur ve hakim ya da savcılara tanınan geniş güvenceler avukatlar için sadece meslek kapsamı içerisinde kalmıştır. Bu da pratik sonuçlarda meslek dışı unsurların kavranmasını güçleştirmiştir. Aslında mesleğin niteliği gereği avukatların önemi anlaşılmalı, korunmak zorunda kalmamalı ve gereken saygı gösterilmelidir. Yargı reformunda yapılması gereken en hassas konulardan biri avukatların güven içinde mesleklerini sürdürmesi ve yargılama sürecinde özel davalarda dahi mesleğinin göz önünde bulundurulmasıdır. Böylece avukatlık mesleğinin etkinliği önemli ölçüde arttırılacak ve adalet sistemini daha iyi bir hizmet sağlanacaktır.

Avukatlık mesleğinin etkinliği konusunda önemli bir değişiklik staj konusunda yapılmalıdır. Staj dönemi hukuk fakültesi mezunlarının teoriden pratiğe geçerken en hassas dönemidir; fakat gereken önem gösterilmemektedir. Staj döneminin ilk 6 ayı adliyede hakimlik veya savcılık stajına verilen önem kadar avukatlık stajına önem verilmediği için bazı özel ve değerli istisnalar hariç adliye kantininde veya bir avukatın yanına gidip gelerek bu sürecin geçirileceği bir gerçektir. Tabi burada avukatlarında üstüne düşen görevi ve girişimi yapmaları önem arz eder. Yine bu

konuda diğer bir husus stajın öğrencilik dönemi bittikten sonra yapılmasıdır.

Mühendislik/Mimarlık/Öğretmenlik gibi birçok meslek grubunda henüz fakülteyken öğrenciler zorunlu stajını tamamlamaktadır. Hukuk fakültesi öğrencilerinin ise fakülte bittikten sonra zorunlu stajının olması mezun olan kişiye hem maddi hem de manevi külfettir. Zorunlu stajın diğer fakültelerde olduğu gibi okul dönemleri veyahut okurken yaz dönemleri yapılması yine yıl içinde fakültele uygulamalı sanal mahkemeler kurulması ve pratik derslerin sanal mahkemelerde uygulanması kanaatindeyiz.

Mesleğimizin diğer bir sorunu ise adaletin icrası olan dava süresince avukat olmadan da işlem yapılabilmesidir. Avukatlık hukuk kurumunun en büyük dayanaklarından olmasına rağmen taraflar avukata başvurmadan dava açabilmektedir. Bu durum mesleğimize duyulan ihtiyacı ikinci plana atmaktadır. Örneğin hakim olmadan asla meydana gelemeyecek sonuç karar ve adalet sistemi avukatlar olmadan da işleyebilmektedir. Buna çözüm önerimiz ise Avukatlık Kanunumuzun 35. maddesinin tekrar düzenlenmesi ve dava sürecinin avukat eliyle yürütülmesi zorunluluğudur. Söz konusu madde ile avukatlık mesleğinin etkisinin azalması bir yana ‘arzuhalçiler’ denen kurumu doğurmuştur ve insanların bir yönden maddi durumları sömürülmeye başlanmıştır. Çok uzun zahmetler sonucu bu kutsal mesleği yapmaya hak kazanan insanlara karşı bu madde ile arzuhalçiler yasal hale gelmekte ve avukatlık kurumunun adalet sistemi içerisindeki olmazsa olmaz konumunu ve avukatlık mesleğinin etkinliğini derinden sarsmaktadır. Yalnızca Türk Ticaret Kanununun 272. maddesindeki şartlar dahilinde avukat zorunluluğu bulunması mesleğin etkinlik ve ihtiyaç duyulma sahasını daraltmaktadır. Avukatlık Kanununun 35. maddesi tekrar gözden geçirilmelidir. Olaya birde ulusal çerçeveden bakacak olursak müdafilik yani savunuculuk Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesinde yer bulmuş ve ayrıca bir müdafinin yardımından bireylere bir hak olarak tanınmıştır. Böyle bir hakkın tanınması ise avukat ile yargılanmayı gündeme getirir. Kişi her ne kadar hukuk bilgisine sahip olsa ve hatta kendisi de hukuk eğitimi almış olsa bile dava süreci psikolojik ve sosyolojik açılardan sancılı bir süreci beraberinde getirir. Kişinin dava süresince içinde bulunduğu yoğun baskı, kaygı ve tedirginlik kendisini tam anlamıyla savunmasına engel teşkil eder. Yine bu süreçte karakolda ifade verilmesi, tutuklanma, kolluk kuvvetleriyle muhatap olması aşamalarında usulsüzlük ve insan onuruna karşı hareketlerin önlenmesi açısından da avukatın varlığı önemlidir. Bu yüzden gerçek bir yargı sisteminin oluşması ve hakkaniyete uygun karar verilmesi, kişiye en uygun şekilde bir yaptırım uygulanması veyahut en iyi şekilde hakkını geri alması, yine daha ağır bir cezaya, tazminata çarptırılmaması bakımından avukatla ile yargının birlikte yürütülmesi önemlidir. Dava

süresince avukat zorunluluğu müvekkili hem psikolojik hem sosyolojik hem de hukuki açıdan pozitif götürecektir bir etkidir.

Diğer bir sorun ise soruşturma aşamasında tüm çalışmaların savcı tarafından yürütülmesidir. Savcılar soruşturma aşamasında istediğini dinlerken avukatların delil ve tanık toplaması yasaktır. Somut ve kolay bir örnekle açıklamak gerekirse: Kahvehanede sıradan bir kavgaya tanık olan avukat soruşturma esnasında Ali, Mehmet ve Hasan'ı dinleyen savcıya karşı orda bulunan avukat, Hüseyin ve İsmail'in konuşmalarını da soruşturma sürecinde delil olarak davaya ekleyememektedir. Eğer hakim isterse bu şahısları mahkeme esnasında dinlemektedir. Savcı istediği konuşmaları hakime önceden iletme hakkına sahip iken avukatlar tanık ve delillerini mahkeme esnasında ileri sürebilir ve hakim ilk defa bu delilleri dinlerken öncesinde kafasında zaten bir fikir oluşmakta ve bu durum objektifliği, somut ve adil bakış açısını öldürmektedir. Soruşturma sırasında avukatların delil toplama hakkının olmaması avukatlık mesleğinin etkinliğini çok aza indirmektedir. Savcılara isterlerse kovuşturma sırasında 'gizlilik kararı' alma hakkı tanımıştır. Yani kovuşturma sürecinde toplanılan delil ve belgeler gizlilik kararı kapsamında avukatlardan saklanmaktadır. Bu uygulama sadece avukatlık mesleğinin etkinliği karşısında bir sorun değil aynı zamanda tüm hukuk sistemimizin karşısında sistemi yıkan bir felaket gibidir durmaktadır. Bu uygulamadan bir an evvel vazgeçilmelidir.

Değirmek istediğimiz çok önemli bir hususta uzmanlık konusudur. Hukuk fakültesinden mezun olduğumuzda herhangi bir uzmanlık alanımız olmadan mezun oluyoruz. Uzmanlığımızı ise daha sonraları kendimizi geliştirerek belirli bir rotaya sokuyoruz. Bunun yerine örnek olarak Tıp Fakültesi mezunlarını verelim. Fakültelerini bitirdikten sonra Tıpta Uzmanlık Sınavı adı altında bir sınava girmekte aldıkları puanlamaya göre alanlarını belirlemekte ve artık o alanda hizmet vermekteler. Bir nöroloji uzmanı gastroentoloji alanına giren hastalıklara bakamayacağı gibi elzem durumlarda belirli şart ve koşulların gerçekleşmesi durumları haricinde müdahale dahi edemez. Hatta izinsiz müdahale insan hayatı söz konusu olduğu içindir ki çok ağır ceza yaptırımları ile karşılaşır. Bu durum tıpçılarımız kendi alanlarında uzmanlaşmaya ve özel durumlar olmadıkça yalnızca kendi alanlarında müdahale hakkını doğurur. Böylece daha kaliteli bir tedavi süreci söz konusudur. Hukukta ise insanın yaşamını doğrudan etkileyen hak söz konusu olmasına rağmen çoğu

avukat alanında uzman değildir. Bu hem müvekkile kötü neticeler doğurabileceği gibi hem de mesleğimizin kalitesini azaltmaktadır. Uzmanlaşma her şeyden önce vatandaş lehinedir. Hak ihlallerini azaltır. Hakların daha etkili bir şekilde ileri sürülmesini, korunmasını sağlar. Ayrıca isim yapmış avukatlar birçok hukuk dalını tekelinde tutmakta böylece diğer avukatlar alanlarında bilgi sahibi olsa bile eşit rekabet haklarını bulamamaktadır. Uzmanlaşma ile de pastayı sadece belirli kesimlere ayırmak kabul edilemez. Bu ayırım yapılırken uzman olmayan avukatların elinden belli davalara bakma hakkı alınacağı için öncelikle temelden eğitim sistemi düzenlenmelidir. Pasta belli kişiler arasında bölüşürüleceği için uzman olmayan avukatlara sadece arabuluculuk, uzlaştırma gibi kurumlardan istihdam etme hakkı kalacaktır ve bu da hiç kimseyi tatmin etmeyen bir uygulamaya dönüşmek demektir. Birçok fedakarlık ve çok büyük emek harcayarak hukuk fakültesi mezunu olan insanların talepleri böyle karşılanamaz. Bizim bu soruna önerimiz hukuk fakültelerinin bitiminde öğrencilerin bir sınava tabi tutulması ve bu sınavdaki puanlamasına göre bir alan seçmesi yine stajını da bu alandaki hukukçuların yanında yapmasıdır. Böylece herkesin bir uzmanlık alanı olacak kalite artacaktır. Bu konuda barolar ve üniversiteler arası işbirliği kaçınılmaz. Öncelikle iş üniversitelere düşmektedir. 4+2 şeklinde bir eğitim olası gözükmemektedir. Günümüzde yüksek lisans eğitimi ile bir alanda uzman olunamayabiliyor. Bunun nedeni yüksek lisans ders aşamasının ve tez aşamasının daha çok akademisyenliğe yönelik programlar olmasıdır. Sadece akademisyenler tarafından verilecek dersler ile uygulamaya yönelik uzmanlıklar kazanılamaz. 4 yılın ardındaki 2 yıllık eğitim bu uzmanlığı kazandıracaktır. Bu eğitim üniversitede olmasa bile baro nezdinde olabilir.

Avukatlık mesleği niteliği gereği sadece ticari olarak düşünülemez. Yani bakkal gibi her şeyden biraz satmaya kalkmamalı, iyi olduğu konuda bir şeyden en iyi hizmeti sunmalıdır. Öncelikle özel hukuk avukatları ve kamu hukuk avukatları bilgi birikimleri ile ayrılmalıdır. Tabii hukukun yapısı gereği tamamen bir ayrışma düşünülemez bizim kastettiğimiz hizmetin kaliteli verilmesi safhasıdır. Özel hukuk içerisinde ayıramayabilir; fakat idare hukuku ve ceza hukuku özünde farklı dallardır ve kamu hukuku altında stabil şekilde birleştirilmemelidir. Özel hukuk içerisinde yer alan branşların konular itibarıyla birbirinden ayrılması pek mümkün değildir. Aksi halde icra hukuku uzmanı olmayan hiç kimse kazandığı dava hükmünü, tazminat alacağını tahsil edemez. Aile hukuku uzmanı ya da ticaret hukuku uzmanı bir kimse kazanmış olduğu davada icra ettirme hakkını kazanmış olur. Fakat kamu hukuku bu ayrıma tabi tutulmaya müsaittir. Bu tür alternatif çözümler eklenebilir. Eşlerin boşanma davalarında yapmış olduğu protokolün mutlaka uzman avukat gözetiminde yapılması bir örnek

oluşturabilir. Kamu hukuku ayrımına gelirsek ceza hukuku, kamu hukukunun bir dalı olduğu halde Türkiye’de dava yoğunluğu en yüksek olan alandır. Ceza hukuku uzmanlığında örneğin çocuk ceza hukuku, infaz hukuku, savunma taktikleri, ifadede, sorguda, duruşmada bulunma gibi uygulamaya yönelik dersler olabilir.

Genel olarak bir tespit yaparsak Avukatlık mesleğinin etkinliğinin karşısında duran en büyük tehdit adalet sistemimizdeki savcı ve hakimlerin konumlarının bir tutulması ve sanki aynı görevleri icra ediyormuş gibi sınav, staj gibi dönemlerin beraber olmasıdır. Hatta adaylar mülakat sonrası yapacakları mesleğe kendileri karar veremiyor ve kura sonucu savcı ya da hakim olmalarında hatalıdır. Bu da uygulamada görevleri ve konumları sebebiyle doğması gereken farklılıkları çok aza indigemektedir. Durum avukatları ‘2 ye karşı 1’ savaş vermek zorunda bırakmaktadır. Toplumda adaleti sağlamakla görevli olan kurum en baştan ‘2 ye karşı 1’ durumu ile hukuk sistemi içinde adaletsizliği yaratmaktadır. Bizim sistemimizdeki hata Anayasamızın 169.maddesine dayanıyor. Bu madde ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurumu anayasal güvence altına alınmaktadır. Yani bu hata en yüksek kanun ile sabitlenmiştir ve böylece iddia makamı ile karar makamı aynı kurum içinde düzenlenmiştir. 1961 Anayasası ile ayrı ayrı düzenlenen bu kurumlar 1982 Anayasasının büyük hatası ile aynı konuma getirilmiştir. Ve adalet sistemi sadece bu iki kurumdan ibaret sayılarak avukatlık kurumu hiçe sayılmaktadır. Daha da ötesi yukarıda değindiğimiz iki yargılama sisteminde bütün aşamaları bu iki kurum oluşturmakta ve karar aşamasında avukatların etkinliği neredeyse hiçe sayılmaktadır. Bu sistem bozukluğunun düzeltilmesi için hakim ve savcı kurumlarının ayrılması, farklı sınavlar yapılması, daha değişik mülakatlara tabi tutulmaları, stajların yapısının ayrışması ve hepsinden önemli savcılarının bulunduğu binaların Avrupa’da olduğu gibi hakimler ile mahkeme odalarından farklı olması gerekir. Staj eğitim merkezlerinde toplumdaki daha ayrı ve daha yüksek makamlarda olduğu beyinlere işlenerek daha o dönemlerde savcılar avukatların çok üstünde olduğuna inandırılmaktadır. Tabi bu düzenlemeler ve ayrımın yapılabilmesi için öncelikle anayasamızın 169.maddesi değiştirilmelidir. Avukatlık mesleğinin etkinleştirilmesi için en önemli nokta budur. Adalet sistemi içerisinde silahların eşitliği prensibine gereken önem verilmeli ve avukatların yargılama sürecindeki değişmez 3 unsurdan biri olduğu kabul edilmelidir.

Avukatlık mesleğinin etkinleştirilmesi için önemli detaylara uzun uzun değindik. Şimdi de en az diğer unsurlar kadar önemli, avukatlık mesleğinin diğer sorunlarını birkaç madde halinde belirtmek istiyoruz:

Mesleğe girişte eleme genel kabul gördüğü halde uygulamaya geçirilmemiştir. Günlük ruhsatname alana avukat sayısı giderek artmaktadır.

Hukuk Fakültesi öğrencileri için dahi avukatlık saygınlığını kaybetmiş "hiç olmazsa" avukat olunur yargısı kök salmıştır.

Avukatlık yasası avukatlara yeteri değer ve önemi vermemektedir.

Avukatların bulunduğu birçok kurum ve kuruluşta Avukatlık Kanunu uygulanmamaktadır.

Avukatlık yasası yenilenmelidir.

Giderek artan avukatlık saldırılarının yanına eklenen avukat intiharlarının sebepleri araştırılmalıdır. Net bir rakam bildirememekle birlikte özellikle 2000 yılından günümüze kadar birçok avukat müvekkil ve yakınları tarafından saldırıya uğramış bu saldırıya maruz kalan avukatlarımızın da önemli bir kısmı yaşamını yitirmiştir. Aynı şekilde birçok avukatımız aldığı dava süreci içindeyken bulunduğu yoğun çalışma, gerginlik, ekonomik nedenler ve tehditler gibi birçok sebepten dolayı intihar ederek yaşamlarına son vermişlerdir. Avukatların intihar sebepleri araştırılarak gerekli psikolojik destek sağlanmalıdır.

Diğer önemli bir nokta ise; avukatlara yönelik sorunlar yalnızca avukatlara yönelik iyileştirmeler ile kaldırılamaz. Bu doğrultuda polisler, hakim-savcılara, adliye personeline de gerekli meslek için eğitimler özellikle mesleğe başlamadan önce verilmelidir.

Tarihin eski çağlarından, insanlığın gelişim sürecinden beri saygın bir statü olan avukatlık, ülkemizde aynı değeri ve saygınlığı görememektedir. Bu süreçte sayıları her geçen gün artan hukuk fakültelerinin her yıl verdiği binlerce mezun, giderek artan avukat sayısı, kolluk kuvvetleri ve adliye çalışanlarının umursamazlıkları, müvekkillerin ve yakınlarının insan onuruna aykırı davranışları mesleğin etkinliğini hızla düşürmektedir. Çeşitli sorunların birikimi ile sisteme de, kendine de güven yitiren avukatlarımızın mesleğe karşı heves ve dinamikliği azalmaktadır. Meslekte böyle sorunlar çoğaldıkça avukatlık statüsünün etkinliği azalmakta ve kendimizden başka dostumuz olmadığını düşünerek Türkiye Barolar Birliği'nden beklentilerimiz artmaktadır. Türkiye Barolar Birliği mesleğimizin sorunlarını aşmada daha aktif, daha yararlı, daha değişime açık olmalıdır. Gelenekselleşmiş kalıpları

yıkmalıdır. Yargının bağımsızlığı adına her türlü çabayı sarf etmelidir. Tabi burada tek çaba bir kurum olan baroya yüklenmemeli avukatlar ve avukatların dernek ve örgütleri de yoğun çaba sarf etmelidir. Gerçek bir çözüm ancak böyle bir birlikle üretilebilir. Şimdiye kadar süregelen çözümsüzlükler kutuplaşma, siyasetin yargı kanalına çok fazla girmesi, ülkemizdeki farklı ideolojilerin çatışması sebebiyle birlik olmamaktan kaynaklanmaktadır. Bu durum bir çatışma yarattığı için mesleğimizin etkinliği ve saygın duruşu azalmaktadır. İlk hedef birlik olmalıdır. Çeşitli kavramların çatışması bir kenara bırakılmalı siyaset yargımızdan ayrıştırılmalıdır. Ancak böyle bir taban oluşturulursa çözüm üretmek mümkün olacaktır.